

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Tez Yazım Kuralları

1-Amaç ve Kapsam

1-1. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne bağlı Anabilim dallarında hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin yazımında standardı sağlamak amacıyla bu kurallar hazırlanmıştır.

1-2 Enstitüye bağlı anabilim dallarında yüksek lisans ve doktora tezi hazırlayacak olan adayların, biçim ve öz ile ilgili bu yönergede belirtilen tüm ilkelere uyması zorunludur.

TEZLERİN GENEL BİÇİMİ

2.1. Ciltleme ve İç Kapak

2.1.1. Bütün doktora tezlerinde altın yaldızlı, yüksek lisans tezlerinde ise gümüş yaldızlı hazır cilt kapakları kullanılacaktır. Tezler için kullanılacak bu cilt kapakları F.Ü. Merkez Kütüphanesinden temin edilebilir. İç kapakta üniversite, enstitü ve anabilim dalı 16 punto ile yazılmalıdır. Tezin başlığı, tezin cinsi (doktora veya yüksek lisans tezi), danışmanın ünvanı, adı ve soyadı, tezi hazırlayanın adı ve soyadı, tezin hazırlandığı yıl gibi bilgiler tezin dış kapağındaki pencere kısmına denk gelecek şekilde yazılmalıdır. Pencere kısmındaki tüm yazılarda en az 12 punto kullanılmalı; tezin adı ile diğer bilgiler farklı punto ile yazılmalıdır. Tez başlığının uzun olması gibi zorunlu durumlarda puntolar azaltılabilir.

2.2. Tez Onay Formu

EK-2’de görüldüğü gibi düzenlenecektir.

2.3. Kağıdın Özelliği ve Düzeni

Tezde kullanılacak kağıtlar A4 standardında, 210 mm.x.297 mm. ebadında ve 80-100 gr. birinci hamur beyaz kağıt olmalıdır. Üstten 2.5, alttan 3, sağdan 2.5, soldan 3.5 cm boşluk bırakılmalı; sayfa numaraları üst ortaya verilmeli, girişe kadarki tali bölümler romen rakamıyla numaralanmalıdır.

2.4. Yazı Özelliği

Yazım, daktilo veya bilgisayarla yazılmalıdır.

Tezin metin kısmı 12 punto, dipnotlar 10 punto ile yazılmalıdır.

Tez, bilgisayarla yazılacaksa ve döküm işleminde “image Writer” kullanılacaksa CENOVA veya NEWYORK, “laser” yazıcı kullanılacaksa “COURIER veya PALATINO”, IBM uyumlu makinelerde ise “NEW TIMES veya ARIEL” yazı stili kullanılmalıdır.

Yazımda, her türlü noktalama işaretlerinden (. , ; : ? ...) sonra mutlaka “**1 vuruşluk ara**” verilmelidir.

Satır araları daktilo ile 2 aralık, bilgisayarla da buna uygun (1,5) aralık olmalıdır.

2.5. Dipnotlar, Kaynak Gösterme ve Alıntılar

2.5.1. Dipnotlar

Metinde anlatımı bozacak, konuyu aslından uzaklaştıracak nitelikteki alıntılar ile anlatımlar, açıklamalar, eleştiriler ve tartışmalar dipnotta belirtilir.

Dipnotlar, her bölüm için ayrı ayrı (1) den başlayarak numaralandırılır veya tezin başından sonuna kadar 1’den başlanarak müteselsil numara verilebilir.

2.5.2. Kaynak Gösterme

Metin içerisinde, “parantez içinde yazarın soyadı, virgül, eserin yayım yılı, iki nokta üst üste, kaynağın sayfa numarası” yazılmak suretiyle (Atay, 1998:12) verilebileceği gibi; alıntılar numaralandırılarak kaynak ismi dipnotta da verilebilir (Ek 4).

Dipnotunda, bir kaynak gösteriliyorsa, sırasıyla “yazarın adı soyadı, eserin adı, basıldığı yer ve yıl, alıntının yapıldığı sayfa numaraları” yer alır.

2.5.3. Alıntılar başka bir kaynaktan alınmış bir bölüm, aynen aktarılıyor ise, bu, mutlaka tırnak içinde verilmeli ve kaynak “kaynak gösterme” esaslarına uygun olarak belirtilmelidir.

Alıntı özetle aktarılacaksa tırnak içine alınmaz, ancak kaynak belirtilir.

3-BÖLÜMLER

3.1. Tezin Tali Bölümleri

3.1.1. Önsöz

Önsözde, metin içerisinde yer aldığı takdirde bütünlüğü bozabilecek açıklamalara ve ön bilgilere yer verilebilir. Tezin hazırlanmasında doğrudan emeği geçenlere ve eğer tez bir proje olarak herhangi bir kuruluş tarafından desteklenmiş ise, o kuruluşa teşekkür edilir. Sağ alt köşeye tezi hazırlayanın adı-soyadı, sol alt köşeye de tezin yazıldığı yer ve yıl yazılır.

3.1.2. Kısaltmalar

Tezde kullanılan kaynaklar ve özel işaretler bu kısımda verilecektir. Kısaltmalarda sadece c., s., age. ile bazı kurumların kısaltmaları değil, çok uzun olan eser adları da kısaltılabilir. Eserlerin kısaltılmasında, eser mahiyetini verebilecek en kısa, özlü ve yaygın olan kısaltmaların kullanılmasına dikkat edilmelidir.

3.1.3. Konu ve Kaynaklar

Bu bölümde, konunun yatay ve dikey olarak çerçevesi çizilecektir. Konunun mahiyeti, coğrafi ve kronolojik esasları belirtilecektir. Konunun kaynakları ana hatları ile tanıtılacak ve sadece liste halinde vermekten öte, kaynakların mahiyeti, konuya getirdikleri, hangi alanlarda, hangi kaynağın ne derecede kullanıldığı belirtilecek, yerine göre tahlili, tenkidi yapılacaktır. (Bu bölüm, çalışmanın özelliğine göre giriş bölümünde de yer alabilir).

3.2. Ana Bölümler

3.2.1. Giriş

Girişte, konu hakkında genel bir bilgi verildikten sonra, araştırmanın amacı ve önemi; araştırmanın problemi ve kapsamı; araştırmanın sınırlılıkları; araştırmadaki metodolojik yaklaşımı; araştırmanın kuramsal (teorik) çerçevesi; ve yapılmışsa, ön araştırmaya (pilot çalışmaya) yer verilir.

3.2.2. Bölümler

Tezin ana iskeletini oluşturur. Her bölümün başına yazı ile BİRİNCİ BÖLÜM, İKİNCİ BÖLÜM... yazılır. Bölüm başlarında sayfa numarası hesaba katılır ancak yazılmaz. Her bölümün altına o bölümün konusunu ihtiva eden bir başlık yazılır. Bölüm başlıkları büyük harfle yazılır. İkinci derecede bölüm alt başlıkları, ilk harfleri büyük olmak üzere küçük harfle yazılır. Ondan sonraki alt bölüm başlıkları sadece ilk harfi büyük olmak üzere küçük harfle yazılır. Bölüm ve alt bölüm başlıklarının numaralandırılma usulü Ek 3'te görülmektedir. Konunun niteliğine göre harfli sistem de kullanılabilir.

4. Tablo, Şekil ve Haritalar

Tezin anlatımında kolaylığı sağlamak, rakam ve tarihlerin sıkıcılığından kurtulmak için veya sözü edilen bir bölgenin daha iyi anlaşılabilmesi için tablo, harita, grafik vb. metotlar kullanılabilir. Bütün bu harita ve şekiller numaralandırılacak ve şekli izah eden bir tarzda isimlendirilecektir. Eğer sözü edilen tablo ve haritalar A 4 ebadında ise metin içerisinde verilebilir. Metinde bu tablo ve haritalara atıfta bulunulur. Eğer söz edilen tablo ve haritalar A 4 ebadından çok büyük ise o zaman ekler kısmına cilde girebilecek şekilde usulüne uygun olarak katlanır ve bu şekilde ciltlenir. O zaman metin içinde eklere atıfta bulunulur.

Tablo ve şekiller daktilo veya bilgisayarla yazılacak, el yazısı kesinlikle kullanılmayacaktır. Haritalar ise ölçeklerine ve harita çizim tekniklerine uygun biçimde içindeki bilgiler de bilgisayarla yahut şablon kullanmak suretiyle yazılmış olarak aydınlatıcı kâğıdına çizilecek ve bu şekilde çoğaltılacaktır.

5. Sonuç (ve Öneriler)

Bu bölümde, tezden elde edilen genel sonuçlar, olabildiğince özlü bir biçimde, açık ve seçik olarak yazılmalı; elde edilen sonuçlar literatürdeki çalışmaların sonuçları ile karşılaştırılarak tartışılmalı; varsa önerilere yer verilmelidir.

6. ÖZET/SUMMARY

Araştırmanın vardığı net sonuçlar bir sayfada özetlenecek ve hem Türkçe hem uluslararası bir dilde (İngilizce, Fransızca veya Almanca) özeti verilecektir. (Ek 5–6)

7. KAYNAKLAR (BİBLİYOGRAFYA)

Kaynaklar, Ana kaynaklardan başlayarak tasnife tabi tutulur. Yazar soyadlarına göre alfabetik sırayla ve aynı yazarın eserleri tarih sırasıyla, bibliyografya usullerine göre yazılır. Bibliyografya usulleri (Bkz. Ek: 4) gösterilmiştir.

8. EKLER

Bu bölümde, boş bir sayfa bırakıldıktan sonra eklerin listesi yapıp sıra numarası ile anket formu ve görüşme soru formu, haritalar, şekiller, fotoğraflar, krokiler, orijinal metin ve yazılar, deneklerin listesi ve dizin yer almalıdır.

9. ÖZGEÇMİŞ

Tezin en sonunda adayın özgeçmişi yer alır.

TEZ PLANI ÖRNEĞİ

İÇ KAPAK

ONAY (Onay sayfası I ile başlar fakat yazılmaz)

TÜRKÇE ÖZET (Sayfa numarası II ‘ dir ve yazılır. Bundan sonra gelen sayfalar bu numarayı takip eder giriş kısmına kadar roma rakamı ile numaralandırılır.)

İNGİLİZCE ÖZET (SUMMARY)

İÇİNDEKİLER

TABLO VE ŞEKİLLER LİSTESİ (Varsa)

ÖNSÖZ

KISALTMALAR (Varsa)

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ (Varsa)

KONU VE KAYNAKLAR (Varsa)

GİRİŞ (Giriş sayfası 1 ile başlar ve bundan sonra gelen sayfalar (tezin sonuna kadar) bu numarayı takip eder ancak bölüm başlarındaki sayfa numaraları gösterilmez)

BÖLÜMLER (

1. BİRİNCİ DERECEDE BÖLÜM BAŞLIĞI

1.1 İkinci Derecede Bölüm Başlığı

1.1.1. Üçüncü Derecede Bölüm Başlığı

1.1.2.

"

"

"

1.2.

1.2.1.

1.2.2.

"

"

1.3.

1.3.1

1.3.2

"

"

SONUÇ (ve ÖNERİLER)

METİN (varsa)

KAYNAKLAR

EKLER

ÖZGEÇMİŞ

T.C.

FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

TÜRKÇEDE PEKİŞTİRME

EDATLARI

DOKTORA TEZİ

DANIŞMAN

HAZIRLAYAN

Doç. Dr. Ahat ÜSTÜNER

Birol İPEK

2009

EK-2 TEZ ONAY FORMU

T.C.

FIRAT ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

.....ANA BİLİM DALI

TEZİN ADI

YÜKSEK LİSANS TEZİ / DOKTORA TEZİ

DANIŞMAN

HAZIRLAYAN

Doç. Dr.

Jürimiz, tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonunda bu yüksek lisans / doktora tezini oy birliği / oy çokluğu ile başarılı saymıştır.

Jüri Üyeleri:

1. Prof. Dr.

2.

3.

4.

5.

F. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun tarih ve sayılı kararıyla bu tezin kabulü onaylanmıştır.

Prof. Dr. Erdal AÇIKSES

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ÖZET

Yüksek lisans Tezi / Doktora Tezi

Tezin Adı

Adı ve Soyadı

Fırat Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

.....Anabilim Dalı

.....Bilim Dalı

ELAZIĞ – 2009, Sayfa:+.....

METİN HALİNDEKİ TÜRKÇE TEZ ÖZETİ

Anahtar Kelimeler:

ABSTRACT

Master Thesis / Doctorate Thesis

Tezin İngilizce Adı

Name And Surname

The University Of Fırat

The Institute Of Social Science

The Department Of

METİN HALİNDEKİ İNGİLİZCE TEZ ÖZETİ

Key Words:

EK-4 KAYMALI GÖSTERME ÖRNEKLERİ

1. Kaynak, Tahrir Defteri, Mühimme Defteri, Şer'iyye Sicili, Divan, Cönk gibi yazma bir eser ise eserin tam adı, yazmanın bulunduğu kütüphane ve tasnif / bölümün adı, kayıt numarası, kaynağın alındığı yerin / bölümün sayfa veya varak numarası yazılır.

Örnek :

Tarih-i Al-i Selçuk, Topkapı Revan Ktp. 1300, 1b-14b

Ankara Şer'iyye Sicili, Milli Kütüphane, 243, 93, 94

2. Kaynak bir kitap ise, yazarın soyadı, adının baş harfi varsa cilt numarası, kaçınıcı baskı olduğu, yayınlayan kuruluşun adı, basıldığı yer, tarih ve alıntı yapılan sayfa yazılır.

Örnek :

Ögel B., *Türk Mitolojisi I*, Selçuklu Tarih ve Medeniyeti Enstitüsü Yay. 1, Ankara, 1971, s75.

3. Kaynak bir makale ise; yazarın soyadı, adının baş harfi makalenin “ “ içinde tam adı, derginin farklı karakterde yazılmış adı (varsa Uluslararası veya Milli kısaltmalara uygun olarak kısaltılması), cilt numarası, sayı numarası, basım yılı ve sayfası verilir.

Örnek:

Öztürk M., “XVIII. Yüzyılda Antakya ve Çevresinde Eşkıyalık Olayları” , *Belleten* LIV,S.211 (Aralık 1990), Ankara, 1991, s.995

4. Kaynak bir tebliğ ise, yazarın soyadı, adının baş harfi , “ “ içinde tebliğin tam adı ilmi konferansı düzenleyen kuruluşun adı , ilmi toplantının farklı karakterde yazılmış tam adı, () içerisinde tarihi ve yeri, basım yeri ve tarihi ve alıntı yapılan sayfa yazılır.

Örnek:

Öztürk, M., “Osmanlı Miri Rejiminin Misak-ı Milli ile Münasebetleri” , Genelkurmay ATASE, *Beşinci Askeri Tarih Semineri Bildirileri* / , (23-25 Ekim 1995-İstanbul), Ankara 1996, s.189.

5. Kaynak bir tez ise; yazarın soyadı, adının baş harfi, tezin tam adı, () içerisinde tezin yapıldığı Enstitü / Üniversite, yeri ve yılı ve sayfası.

Örnek:

Kılıç, O., *Van Sancağı (1548-1648)*, (Fırat Üniversitesi Sos.Bil.Ens.Basılmamış Doktora Tezi), Elazığ, 1994, s.362.

6. Kaynak bir rapor ise, raporu hazırlayanın soyadı, adının baş harfi (tüzel kuruluş ise kuruluşun tam adı tanınmış kısaltması) raporun adı, hazırlayan kuruluşun kısa adı, rapor numarası, yayınlayan, yayınlandığı yer, raporun basım tarihi ve sayfası.

Örnek:

Uysal Ş. *Yurt Dışında Yetişen İhtisas Gücü*, TÜBİTAK-BALG. E-22/202-12, Ankara, 1973, s.16

7. Kaynak bir Ansiklopedi maddesi ise; biliniyorsa madde yazarının soyadı, adının baş harfi, “ “ içinde maddenin tam adı, ansiklopedinin farklı karakterde yazılmış tam adı veya bilinen kısaltması, cilt/ fasikül sayısı, basım tarihi ve sayfa numarası.

Örnek:

Gülensoy, T., “ Jandarma “ , *TA*, XX/160, s.499

8. Kaynak bir gazete makalesi ise; yazarın soyadı, adının baş harfi, makalenin tam adı, gazetenin tam adı, yayın tarihi, sayfa numarası.

Örnek:

Gülensoy, T., “Efsaneler Hazinesi ve Bir Motif” , *Son Havadis*, 5 Mart 1981, s.2.

9. Özellikle hatırat, derleme, masal, ağıt, bilmece gibi araştırmalar için başvuru kaynağı kişiler ise; şahsın adı-soyadı, baba adı, doğum tarihi ve yeri, okur yazar olup olmadığı ve tahsili, halen ikâmet ettiği yer yazılacak. Kaynak kişilere **yemin** ettirilecek ve hem metin içinde ve hem de bibliyografyada, kişilerin yeminli oldukları ifade edilecektir.

Örnek:

Ahmet Demirkıran; Murat oğlu, 1327 (1911) Kilis doğumlu, okur-yazar değil, halen Kilis Çalkaya (Cukanlı) köyü nüfusuna kayıtlı.

Veya;

1. Kaynak bir kitap ise; yazarın soyadı, adı, () basım yılı; eserin adı, yayın yeri.

2. Kaynak bir tebliğ ise, yazarın soyadı, adı () tarih, “ “ tebliğin tam adı, farklı karakterlerde ilmi toplantıyı hazırlayan kuruluşun ve toplantının adı, basım yeri, ve ilk ve son sayfası.

3. Kaynak bir makale ise; yazarın soyadı, adı () tarih, “ “ makalenin tam adı, farklı karakterde (italik-bold) derginin adı veya bilinen kısa adı, c. , s. Basım yeri, ilk ve son sayfa aynı yazarın aynı yılda birden fazla yayını varsa tarih yanına 1998/a - 1998/b ... gibi sıralama yapılır.